

Türkiye Kimya-İş

20 NİSAN 1973

TÜRKİYE KİMYA SANAYİ İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL:3 SAYI:27

KİMYA İŞÇİLERİ HAZIR OLUN

ROCHE ve ABBOTT'DA GREV

KARARI ALDIK ...

Roche, Abbott ve Pfizer işyerleriyle sendikamız arasında uzun süredir devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştır. Kimya İş, bu durumda Roche ve Abbott'da grev kararı almış, Pfizer'de ise Uzlaştırma Kurulu'nun kararını beklemektedir.

Sendikamız yöneticilerinden alınan bilgiye göre Roche ve Abbott'daki görüşmeler bir buçuk ayı aşkın bir süre devam etmiş, fakat işverenler hiç bir şekilde uzlaşmaya yanaşmamışlar ve bu

tutumlarını ısrarla sürdürmüşlerdir. Bu durum üzerine uyuşmazlık zaptı tutulmuş ve konu Uzlaştırma Kurulu'na götürülmüştür.

Uzlaştırma Kurulu'nun Roche ve Abbott için verdiği karar sendikamız tarafından "tatmin edici" bulunmamıştır. Bu yüzden de bu iki işyerinde grev kararı alınmıştır.

Pfizer'de ise henüz Uzlaştırma Kurulu kararı gelmediğinden beklenmektedir.

NERELERDE UYUŞAMADIK ?

Grev kararlarıyla ilgili olarak bildiğimiz Kimya İş Sendikası Toplu Sözleşme Bürosu yetkilileri, "İşverenler, sendikamızın özellikle ücret zammı, yılda üç maaş tutarında ikramiye, kıdem zamlarının arttırılması gibi isteklerimizi kabule yanaşmamışlardır. Uzlaştırma Kurulu'nun kararı ise bize yetersiz bulunmuştur. İşte bu sebeplerden Roche ve Abbott'da grev kararı alınması zarureti doğmuştur" demişlerdir.

ŞİMDİ HAZIR OLALIM !..

Şimdi Roche işçilerinin, Abbott işçilerinin günü gelmiştir. İşverenler aldığımız grev kararına rağmen gene de anlaşmaya yanaşmazlarsa artık bu düğümü "GREV" çözecektir.

Grev ise biz kimya işçilerinin pek iyi bildiğimiz, pek ustaca kullandığımız bir demokratik silahtır. Hoechst grevcilerinin şanlı türküsü, İbrahim Etem'deki, Pertriks'deki yiğit, kararlı devrimci mücadelemiz bize örnek olacaktır.

Şimdi kenetlenme günüdür. Sendikamızın disiplinine askerce uyup "hazırolma" günüdür.

Roche işçileri, Abbott işçileri arkalarında sendikamızın binlerce yiğit üyesinin çelikten bir duvar gibi yükseldiğini bilmenin güvenini duyacaklardır. Dahası, bütün güçleriyle işçi sınıfı, şimdi gözlerini Roche'daki ve Abbott'daki kardeşlerimize dikmiştir.

ÖYLEYSE !

Öyleyse sendikamız Kimya İş'in devrimci geleneğini bir daha yaşatalım ve hak arayan örgütlü işçilerin şaşmaz kararlılığını bir daha göstereyim.

Roche ve Abbott işçileri işte bütün bunların bilincindedirler...

GÜNAYDIN GAZETESİ'NİN BİR SÜRE ÖNCE YAYINLANAN BİR SAYISINDAN ALDIĞIMIZ BU FOTOĞRAF TOPLUM POLİSİNİN EĞİTİM ÇALIŞMALARI SIRASINDA ÇEKİLMİŞTİR. BİZ BU FOTOĞRAFI ÜZERİNDE HİÇ BİR YORUM YAPMAKSIZIN YAYINLAMAKLA YETİNİYORUZ ...

BÜTÜN DÜNYA İŞÇİLERİ ELLERİNİ BİZE UZATIYOR

Uluslararası sermayenin çokuluslu şirketleri karşısında güçlü bir işçi örgütü olan ve dünya işçilerinin birlikte mücadele etmesi için çalışan ICF'e, sendikamız Kimya-İş de üye bulunmaktadır. Çokuluslu şirketlerin dünyanın çeşitli yerlerindeki işçilerin emeğini tek merkezden sömürmesi olayı birbirinden habersiz dünya işçilerinin birleşip örgütlenmesine yol açmıştır. Çokuluslu şirketler, şubelerinin herhangi birinde çıkan bir grevi, diğer şubelerinde üretilen malları o memlekete göndererek kırabiliyordu. Bu durum karşısında işçiler de birleşerek uluslararası işçi örgütleri kurdular. Zamanla gittikçe kuvvetlenen bu örgütlerden biri de ICF'tir.

İşte üyesi bulunduğumuz ICF örgütüne, Roche ve Abbott firmalarında grev kararı aldığımızı ve yakında greve başlayacağımızı bu yüzden bildirdik. Çünkü mücadele ettiğimiz her iki firma da çokulusludur.

ICF'e, bu firmaların İşveren Sendikası içinde örgütlü olduklarını ve bize karşı birlikte hareket ederek grev yapmamızı engellemek istediklerini ve böylece bizden tavizler koparmayı hesapladıklarını bildirdik.

Bütün kimya işçileri geçen yıllarda sendikamızın yaptığı grevleri hatırlayacaklardır. Hoechst grevinde, Pertrix grevinde ICF'ye bağlı bütün Dünya işçileri yardımımıza koşmuşlardı. Gerek maddi gerekse manevi destekleriyle haklı mücadelemize omuz vermişlerdi. Telegramlar çekerek, temsilciler göndere rek dünya işçilerinin kardeşçe birliğinin yenilmezliğini ortaya koymuşlardı. Bu yüzden bu gün Kimya Sanayii İşverenleri Sendikası tedirgindir. İşyerlerinde işçilerin greve gitmesinden açık açık korkmaktadırlar. Hele karşılarda grevi yürüten örgüt olarak DİSK üyesi, devrimci Kimya İş'i gördüklerinde bu korku daha da büyümektedir. İşte Kimya İş'in bütün işçilerin gönlündeki yerinin sırrı da buradadır.

İŞVERENLERİN GREV FONU

İşverenlerin örgütlenmesi son günlerde hızlanmış ve biz işçileri ciddi ciddi düşündürecek boyutlara ulaşmıştır.

Patronlar kurdukları "işveren sendikaları"nda tutarı milyonları ve milyonları bulan "grev fonları" biriktirmektedirler.

Nasıl bir sendika greve gideceği sırada kasasının dolu olmasını hesaplar sa, patronlar da işçilerin grevlerine karşı dayanabilmek için sıkı bir dayanışmaya girişmişler, kendi sendikalarının kasasına, kazançlarının bir kısmını akıtmaya başlamışlardır.

Tekstil ve Madeni Eşya işkollarında patronların çok daha önceden başladıkları ve başardıkları bu girişim son zamanlarda kimya işkolunda da hızla yayılmaya başlamıştır.

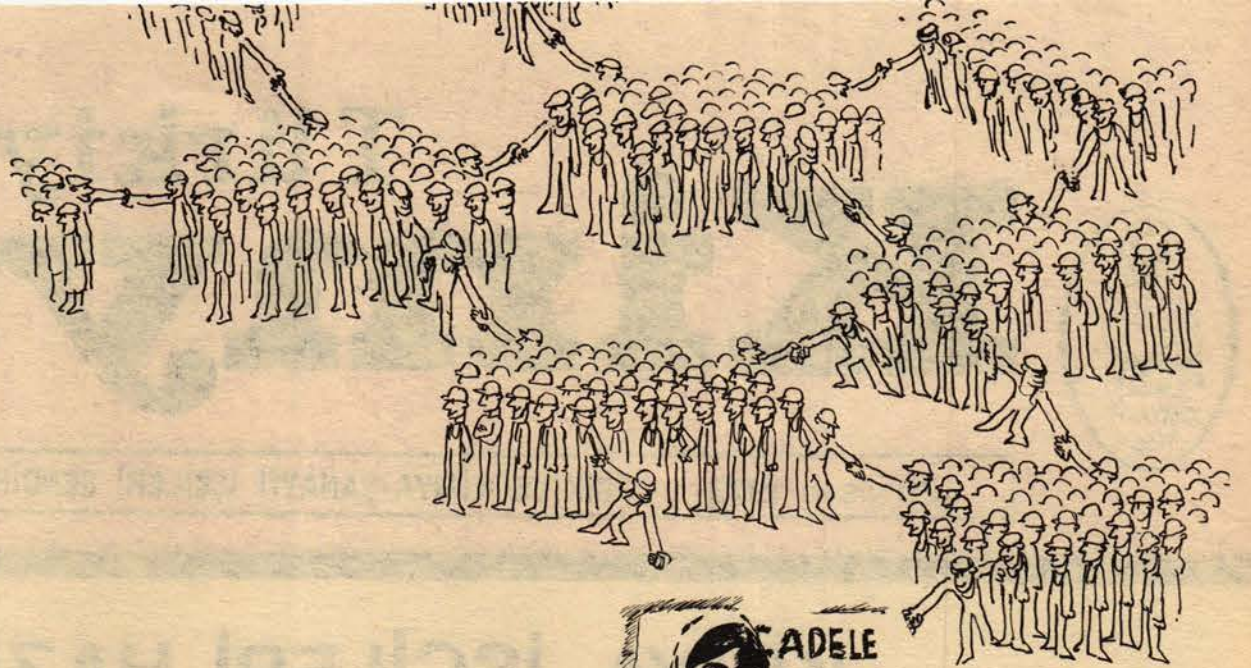
Kimya işçilerinin ücret artışı ve sosyal haklar gibi isteklerini verme-

mek için aralarında birleşen patronlar bir grev olduğu takdirde, greve sonuna kadar dayanabilmek için Kimya İşverenleri Sendikası'nda "grev fonu" oluşturmaya başlamışlardır.

Öğrendiğimize göre, bugüne kadar, grev ve lokavt fonuna katılmak üzere İşverenler Sendikası'na başvuran şirketler şunlardır: Durmuş Yaşar Oğulları A.Ş., DYO ve Sadolin A.Ş., Bayraklı Boya ve Vernik Sanayii A.Ş., Malazlar Kıbrıt Sanayii A.Ş., Polisan Kimya Sanayii A.Ş., Ege Kimya Sanayii A.Ş.

Yukarıda belirttiğimiz gelişim, patronların eskisi gibi babadan kalma usullerle değil, batı ülkelerindeki ağababaları gibi yeni usullerle karşımıza dikileceklerini kanıtlamaktadır.

Bu durumda, biz işçilere ve sendikalarımıza düşen görev, her zamankinden daha sıkı kenetlenmek, patronların bu oyununu da boşa çıkarmak olmalıdır.

DÜNYA İŞÇİLERİ

KARDEŞTİR

ICF NE YAPACAK?

Şimdi ICF, Roche ve Abbott'un bütün dünyadaki firmalarında çalışan kendine üye bulunan işçi sendikalarını ortak dayanışmaya çağıracaktır. Buna göre her iki firmamın malları grevimiz sırasında Türkiye'ye gelemez. Dünyanın çeşitli ülkelerindeki ICF üyesi kardeşlerimiz fazla mesai yapmayarak üretimi yavaşlatacaklar ve bizlere destek olacaklardır. Uluslararası tekelci sermayenin Türkiye'de kimya işçilerinin hakkını vermediğini bütün dünya işçileri bilecektir.

Tekelci kapitalizm çokuluslu şirketler halinde dünyaya yayıldıkça istemeyerek dünya işçilerinin birleşmesine, bir doğrultuda hareket etmesine yolaçmaktadır. Bunu önlemek için işbirlikçi sermayedarlar hükümetler üzerinde baskılar kurmayı hatta hükümetler devirmeyi deneyen uluslararası tröstler, işçilerin birliği karşısında yenilmeye mahkumdur. Çünkü sermaye tekelleri arasında, en fazla kâr elde etmek için bir rekabet vardır. Oysa dünya işçileri arasında rekabet yoktur. Olamaz da. Çünkü bütün dünya işçileri kardeşlerdir.

HOECHST'TEN HALİL ŞAFAK

Türk Hoechst işyerinden Halil Şafak kardeşimiz yayın organımıza uzun bir şiir göndermiştir. Yerimizin darlığı nedeniyle bir kısmını yayınlıyoruz. Kendisine çok teşekkür eder, deyişlerinin daha soluklu olmasını dileriz.

Patronlar atar tutar
Çocukların nerde yatar
Kodamanlar seni satar
Uyansana işçi kardeş

Sendikamız hepimizi kavırıyor
Gelip sana dayanıyor
Patrondan hak alıyor
Uyansana Halil Şafak

Bunu yazdım bütün işçi okusun
Duyan patronların hepsi korksun
İşçi kardeş evinde rahat yatsın
Hakkımızı yiyenler hep yere batsın

anayasa değişikliği işçi sınıfının zararınadır

1961 Anayasası, emekçi halkın yaratına bir düzen kurulmasına olanak tanıyan ilerici bir anayasadır. Özellikle biz işçilerin hak alma mücadelesine geniş özgürlükler tanımaktadır. Halkımızın oylarıyla kabul edilmiştir. Halkımızın, demokrasimizin en büyük güvencesidir.

Oysa bugün, sermayedarların siyasi temsilcileri tarafından geriye dönük olarak değiştirilmektedir.

Anayasamız neden değiştiriliyor?

İşçiler Anayasal haklarını özgürce kullanabildiği zaman güçlü sendikal örgütlere kavuşmuştur. Bu güçlü örgütlerin sürdürdüğü demokratik işçi eylemleri bir taraftan sarı sendikaların ipliğini pazara çıkarmıştır. Diğer taraftan, sermayenin sömürü boyunduruğuna karşı Anayasal haklara dayanan örgütlü mücadelenin gerekli olduğunu göstermiştir. Son on yıldır yükselen bu örgütlü mücadele, bozuk düzenin devamını isteyen çıkarıcı çevrelerin talan ve sömürü-

süne "dur" demeye başlamıştır. İşçiler Anayasal ve demokratik haklarını kullandıkça göstermelik demokrasinin yerine gerçek bir demokrasinin kurulmasına yol açılmıştır. Biz işçilerin çıkarlarıyla bütün emekçilerin ve ülkemizin çıkarlarının özdeş olduğu anlaşılmaya başlamıştır.

İşte işçi sınıfının böylesine güçlenmesi, sermaye çevrelerinin ve işbirliği yaptıkları uluslararası sermayenin işine gelmemektedir. Çünkü emekçi yığınları, örgütsüz, bilinçsiz, güçsüz tutarak insafsızca sömürmek istemektedirler. Başarılı sözleşmelerle ücretleri arttırarak güçlü işçi örgütlerini yok etmeyi düşünmektedirler. Bunun için de işçilerin ve demokrasiimizin güvencesi Anayasamıza var güçleriyle yüklenmektedirler.

Anayasamızın 40'tan fazla maddesinin değiştirilmiş olması işçiler aleyhihe şu önemli sonuçları doğurmaktadır:

Dernek kurma ve sendika kurma maddelerine getirilen değişikliklerle işçi sınıfının en doğal örgütlenme hakkı kısıtlanmıştır. Siyasi iktidarların daha fazla denetimi altına girme durumu doğmuştur.

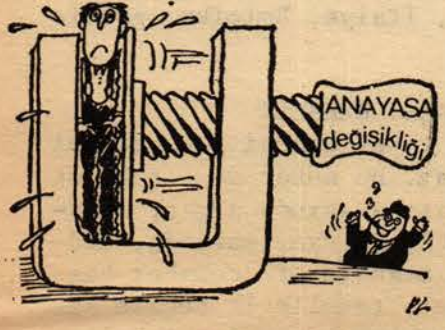
Temel hak ve hürriyetler, kişi güvenliği, özel hayatın gizliliği, basın hürriyeti, haberleşme araçlarından faydalanma hakkı gibi maddelerde yapılan değişikliklerle, siyasi iktidarların demokratik işçi eylemleri üzerinde baskı ve denetimi arttırılmıştır.

Son değişikliklerle kurulacak olan "Devlet Güvenlik Mahkemeleri" siyasi iktidarın elinde işçi sınıfının haklı direnişlerini yasa dışı gösteren kuruluşlar olabilecektir.

Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi, Yüksek Hakimler Kurulu gibi Anayasal kuruluşların yetkileri kısıtlandığından, siyasi iktidarların uygulamaları denetlenemeyecek ve işçi aleyhine kanunlar kolaylıkla çıkarılabilecektir.

Bu değişiklikler işçi sınıfının zararınadır. Elini kolunu bağlamaktadır. Buna karşılık, lokavt işlemekte, sorumsuzca işten çıkarmalar çoğalmakta, sendika seçme özgürlüğü patronların keyfince engellenmektedir.

İşte Anayasa değişikliklerinin işçi sınıfı için kısaca önemi bunlardır.

BİZ İŞÇİLER DEVLET YÖNETİMİNE KATILMAK ZORUNDAYIZ

İşçi sınıfı Anayasal demokratik haklarını kullanarak devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olmak zorundadır.

Bugünkü yaşadığımız bozuk düzen, sermayedarların çıkar düzenidir. Aşırı kâr ve sömürülmesine imkan tanıyan bu düzeni devlet yönetimindeki siyasi temsilcileriyle devam ettirmektedirler. Siyasi partilerin hepsi de açıkça sermaye çevrelerinin çıkarlarını savunmaktadır. Onun için bu düzen bozuktur. Yığınla aksaklığın ceremesini de tüm emekçiler çekmektedir.

En başarılı sözleşmelerimizle aldığımız zamları, pahalılık silip süpürmektedir.

Ülkemizde işsizlik kol gezmektedir. A-linteri, göznuru, kol gücü ile yaşayan biz işçiler hergün işten atılıp aç kalma tehlikesiyle karşı karşıyayız.

Kendi paramızla kurduğumuz SSK, biz işçilere tam hizmet edememektedir. Toplanan paralar çarçur edilmekte, patronlara kredi olarak verilmektedir. Çünkü, yönetiminde işçiler yoktur.

Devrimci sendikalarımızın gücünü, birliğini kırmak için her türlü yasa dışı uygulamalar sürdürülmekte, sarı sendikalara işçinin birliğini bozsun, işçiyi uyutsun diye her türlü imkan tanınmaktadır.

Bugün işçi aleyhine kanunlar kolaylıkla çıkarılmaktadır. Örgütlenmemiz, sendikal mücadelemiz, grev hakkımız, gerçekleri açıklama hakkımız kısıtlanmaktadır.

Anayasamız, biz işçilerin zararına değiştirilmekte, meclislerde buna karşı çıkacak bir siyasi güç bulunmamaktadır.

Bu bozuk düzenin sebebi devlet yönetiminde sermayedarların siyasi temsilcilerinin söz ve karar sahibi olmalarıdır. En canlı örnek Anayasa'mızın değişmesidir. İşçilerin ve diğer çalışan insanların siyasi temsilcileri devlet yönetiminde söz ve karar sahibi olamadığı için Anayasa emekçilerin zararına geriye dönük olarak değiştirilmiştir.

İşçiler devlet yönetimine nasıl katı-

lacaklardır? (İşçi sınıfının örgütlü gücünün siyasal iktidarları nasıl değiştirdiğini, dünyadan örneklerle gösteren bir yazıyı 7. sayfamızda bulacaksınız.)

Günümüzde bunun bir temel şartı, iki de yolu vardır. Temel şart: Sermayedar sınıfa karşı çıkarlarımızı koruyabilmek, için sendikal mücadelenin yeterli olmadığı, mutlaka Anayasal demokratik haklarımızı kullanarak siyasal mücadele sürdürmemiz gerektiğini kavramaktır. Olayları iyi izlemek, siyasi partilerin bu olaylar karşısında nasıl davrandıklarını tesbit etmektir. Devlet yönetimi ile yakından ilgilenmektir.

1. Yol: Günümüz şartlarında programı biz işçilerin çıkarlarına yakın bir partiyi desteklemektir.

2. Yol: Demokrasinin ileriye doğru geliştirdiği şartlarda, işçiler işçiler olarak kendi çıkarlarımızı Anayasal yoldan savunan siyasi partimizi kurmaktır. Bozuk düzeni değiştirebilmek için, işçiler, devlet yönetimine mutlaka katılmak zorundadır.

SELVER'de Temsilcilik Seçimi

Örgüt görevini en iyi kim yapacak? Tartışarak temsilci adayı saptanıyor.

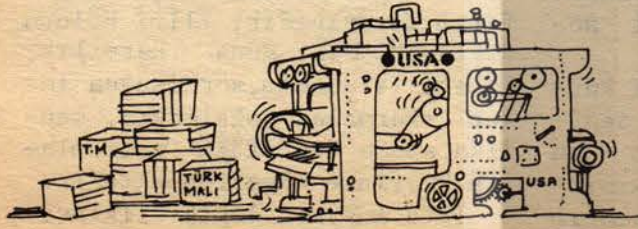
Sendikamız kimya-İş'in yönetimine katılmada ilk adım. Bilinçli ve kararlı.

Görev yapmanın mutluluğu. Sendikamız kimya-İş'in yönetiminde söz ve karar sahibi olmak. İşte devrimciliğimiz, işte örgütümüzün demokratik işleyişi... Bilinçli, kararlı, inançlı kimya işçileri.

Kapitalizmde her sermayedar üreti- me, gerekli makinalar, araç ve gereç- ler, işlenecek maddeler, enerji ve iş- gücü satın alarak başlar. Böylece iş- çiler çalışır. Makinalar işler. Hammad- de işlenerek yeni bir biçime girer. İş- lenmiş madde yani mal ortaya çıkar. Ser- mayedar, bu malı piyasada satar.

Burada sermayedarın en başta işe ya- tırdığı para, üretim sırasında "mal" olmuş, daha sonra piyasada meta olarak satılarak tekrar paraya dönüşmüştür. A- ma bir farkla: para, işe başlandığı za- manki miktarından fazladır. Artmıştır. Yani sermaye kâr getirmiştir. Bu artış üretimde işçinin hammaddeye kattığı de- ğerdir. Sermayenin bu hareketi, işçi- nin yarattığı bu değeri elde etmek i- çin durmadan devam eder.

SERMAYENİN UNSURLARI

Sermaye iki kısma ayrılır: a) sabit sermaye, b) değişen sermaye.

a) Sabit sermaye, makinalar, kazan- lar, fabrika binaları, depolar, işlene- cek maddelerden meydana gelir. Bunlar kendi kendilerine kâr getirmezler. Art- mazlar.

b) Değişen sermaye, sermayedarın iş gücü satın almak için sermayesinden ayırdığı kısımdır. Sermayenin kâr geti- ren, artan kısmıdır. Çünkü işçi, bir günlük çalışması karşılığı aldığı üc- retin çok üstünde bir değer yaratmak- tadır. Bu değer fabrikadan çıkan malın meta olarak piyasada satılmasıyla ser- mayedarın cebine girer.

Bir toplumda "toplam değeri" sadece işçilerin emeği yaratır. Çeşitli ser- maye grupları, çeşitli faaliyetler gös- tererek bu değerden pay kaparlar. Ma- kinalar, ileri teknoloji kendi kendine değer yaratamaz. Ancak sermayedara top- lam değerden daha fazla pay kapmasına imkan sağlar.

SERMAYE ŞEKİLLERİ VE SERMAYE GRUPLARI

Sermaye durmadan hareket halindedir demiştik. Bu hareket sırasında sermaye üç aşamadan geçer: Yatırım, üretim, ti- caret. Ve üç çeşit sermaye meydana ge- lir: Birinci şekil, para sermayedir. Ya- tırım, kredi sermayesidir. Bu aşamada sermayedar, üretim için gerekli araç- ları ve işgücü satın alır. İkinci şe- kil, üretken sermayedir. Bu aşamada, işçilerin emeği ile değer kazanan yeni mallar üretilir. Üçüncü şekil, meta ser- mayedir. Yani ticari sermayedir. Bu a- şamada, üretilen metalar, piyasada pa- raya çevrilir. Görüldüğü gibi sermaye- nin devretmesi, para dolaşımı - mal ü- retimi - para dolaşımı aşamalarından meydana gelmektedir.

Kapitalizmin ilerlemesiyle sermaye- nin bu biçimleri kendi kişiliklerini kazanmışlardır. Para sermaye ile tica- ret sermayesi, üretken sanayi sermaye- sinden ayrılmışlardır. Buna göre para sermaye, borç ve kredi işlerini yürü- ten bankaları ve bankerleri yaratırken ticaret sermayesi de metaları paraya çevirme görevini yaparak tüccarları do- ğurmuştur. Üretken sermaye ise, doğru-

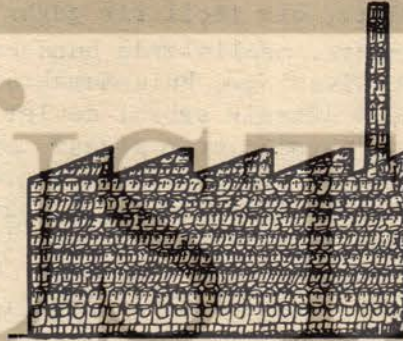
dan doğruya işçinin yarattığı değeri toplayan sanayici sermayedarları be- lirlemiştir.

Bu üç sermayedar gruptan her birisi işçilerin yarattığı toplam değerden pay alırlar. Bunlardan başka bir de toprak sahipleri toplam değerden pay alır. Pay alma uğruna bu sermaye- dar gruplar arasında amansız bir rekab- et vardır.

SERMAYENİN TOPLANMASI

Kapitalizmin başlangıç dönemlerinde sermayedarlar arasında, iktisatçılar tarafından "bırakınız yapsınlar, bira- kınız geçsinler" şeklinde ifade edilen bir serbest rekabet sürmekteydi. Her sermayedar, malını mümkün olan en fazla kazançla satmanın yollarını arıyordu. Böylece rekabet gittikçe artıyor, zayıf sermayeler çöküyor, güçlü sermayeler daha da zenginleşiyordu. Zayıfları yu- tarak zenginleşen sermayeler yatırımlarını genişletiyor, binlerce işçinin bir arada çalıştığı büyük işletmeler kuruyordu. Bu büyük işletmelerle, üre- timin oldukça büyük bir kısmını ele ge- çiren sermayedarlar, yaratılan toplam değer de büyük bir kısmına sahip çı- kıyorlardı. Sermayedarlar arasındaki bu kavga, üretimin yoğunlaşmasına, üre- timin yoğunlaşması da sermayenin yo- ğunlaşmasına yol açıyordu. Üretim top- landığı ellerde, sermaye de büyük mik- tarlarda birikiyordu. Genellikle bu i- ki olay, iki şekilde meydana geliyor- du: Ya anlaşma yoluyla yani hisse se- netli şirketler kuruluyor, ya da zor- la yani, büyük sermaye şirketleri me- ta fiyatlarını düşürerek, küçük serma- ye şirketlerini iflase sürüklüyordu.

Sonuç olarak birçok sermaye tek bir sermaye olarak birleşip, kaynaşyordu. Bu arada işçiler üzerinde sermayenin baskısı artıyor, fakat büyük işletme- lerde bir araya gelen işçilerin örgüt- lenmesi de hız kazanıyordu.

TEKELLER

Büyük miktarlarda sermayelerin top- landığı sermaye grupları arasında rekab- et zorlaşır. Birbirlerini yenmeleri, alt etmeleri güçleşir. Bu yüzden sayı- ları az olan bu büyük sermaye grupları aralarında bazı konularda anlaşılır, ya da birleşirler. İşte bir malın üre- tim ve sürüm imkanının büyük bir kıs- mını elinde bulunduran sermayedarların aralarında anlaşmalarına ya da grup- laşmalarına TEKEL denir. Çeşitli bi- çimleri olan tekellerin pazarları, ham- madde kaynaklarını paylaşma, fiyatları dondurma gibi konularda anlaşmaları, aynı yönde hareket ettikleri görülmek- tedir. Ve bütün tekellerin bir tek a- macı vardır: En fazla kârı elde etmek.

Sermaye tekellerine ilk önceleri a- ğır sanayide rastlıyoruz. Çünkü en hız- lı gelişen bu sanayi kesimi üretimin en yoğunlaştığı alandır. Giderek te- keller, hafif sanayi kollarını da el- lerine geçirirler. Tekellerin en önem- lileri karteller, patron sendikaları,

tröstler ve konsorsiyumlardır.

Kapitalist ülkelerde tekeli serma- ye ekonominin birçok noktasını ele ge- çirmiştir. Sanayi kollarını, ulaştır- mayı, ticareti, sigorta şirketlerini, bankaları kendi tekeline, kontrolüne almıştır. Ekonomiye böylesine hakim o- lan tekeller, devlet yönetiminde de a- şırı söz ve karar sahibi olurlar. Bugün bizleri şaşırta, aklımızın ilk bakış- ta kavrayamadığı birçok olayda bu te- kellerin parmağı vardır. Kapitalist ül- kelerdeki devlet yönetiminin ardındaki gizli el, tekeli sermayenin elidir. Geri kalmış ülkelerdeki birçok gerici uygulamanın ardında hep tekeli serma- yenin çıkarı yatmaktadır.

Dünyadaki tekeli sermaye ülkeleri olarak Amerika, Almanya, Fransa, İngil- tere, Japonya, İtalya, Belçika görül- mektedir.

TEKELLER ARASI REKABET

Sermayenin tekelleşmesi ile rekabet ortadan kalkmaz. Bu sefer de tekeli sermaye grupları arasında azgın, soy- guncu, her türlü hileye, şantaj, şid- dete başvuran amansız bir rekabet baş- lar. Bu rekabet, tekellerle tekele ka- tılmayan sermayeler arasında, tekelle- rin kendi içinde, aynı sanayi kolunda- ki tekeller arasında, farklı sanayi kollarındaki tekeller arasında sürmek- tedir.

tröst nedir?

Bir malın hammaddesinin üretiminden o malın işlenmesi ve pazarlar- da satılmasına kadar birçok işlet- meye ortak olan sermayedarların o- luşturduğu gruptur. Bu tekel şeklinde sermayedarlar sahip olduk- ları hisse senetleri oranında kâr- dan pay alırlar. Bu sermaye tekeli bir mala bağlı kalmayabilir. Bir- çok konularda faaliyet gösterebi- lir. Bunların da amacı tekel haki- miyeti kurarak, tekel kârı denilen en fazla kazancı sağlamaktır. En çok Amerika'da, İngiltere'de, Ja- ponya'da görülmektedir.

BANKALARDA TEKELLEŞME

Bankalar başlangıçta basit bir para ödeme aracıydılar. Kapitalizmin geliş- mesiyle, rekabet büyüdükçe, piyasadaki kredi işleri, borçlanma işleri daha da yaygınlaşmış ve bu işleri yapan banka- ların güçlenmesine, bankalar arasında da rekabetin doğmasına yol açmıştır. Kurt kanunu, bu rekabette de hükümünü uygulamış, kuvvetliler zayıfları yut- muş ve kuvvetli bankalar aralarında an- laşarak banka tekellerini meydana ge- tirmişlerdir.

Güçlenen banka tekelleri kasaların- da toplanan sermayedarların paralarını- la onların işlerini izleyip kontrol etmeye başlamışlardır. İstediklerine, kredi şartlarını ağırlaştırmışlar, is- tediklerine kolaylaştırmışlardır. Sana- yi tekellerinin hisse senetlerini çok sayıda ele geçirerek ülke ekonomilerin- de ve dünya ekonomisinde söz sahibi ol- muşlardır. Amaçları en fazla kârı elde etmektir. Daha önce sözünü ettiğimiz banka sermayesinin güçlenmesi böyle ol- muştur.

BANKA SERMAYESİ İLE

SANAYİ SERMAYESİ BİRLEŞİYOR

Bankalar, sanayi, ticaret, nakliyat,

MAYE NEDİR ?

ŞİİR

sigorta gibi tekellerin hisse senetlerini satın alırken, sanayi tekelleri de bankaların hisse senetlerini satın almaya başlamışlardır. Böylece banka ve sanayi tekeli sermayeleri birbirine kaynaşır. Artık ortaya sermayenin yeni bir şekli çıkmıştır. Buna işçi dilinde "mali sermaye" denir. Bu yeni sermaye şeklinin hakimiyeti özellikle "yöneticiler birliği" biçiminde gözükür. Yani birçok banker, sanayi tekellerinin yönetim kurullarına katılırken birçok sanayici de banka tekellerinin yönetimine katılır. Ortaya bankerler petrol kralları, çelik kralları, kömür kralları gibi adamlar çıkar. Birçok tekelin yönetimini elinde bulunduran, büyük sermaye gücüne sahip bu sermayedar grup ülkenin ekonomisine ve siyasetine de hakim olurlar. Ülke siyasetindeki bu hakimiyetleri "tekeli devlet kapitalizmi"ni doğurur. İşte, kapitalizmin gelişmesinin bu aşamasına işçi dilinde "emperyalizm" diyoruz.

TEKELCİ SERMAYE DÜNYAYA YAYILIYOR

Kapitalizm, emperyalist aşamaya varmadan önce, ülkeler arasındaki ekonomik ilişki, dış ticaret ilişkisiydi. Yani işlenmiş madde ihracıydı. Emperyalist dönemde ise bu meta ihracının yerini daha çok sermaye ihracı almıştır. Gelişmiş sanayi toplumlarında, tekeli sermayenin elinde bir sermaye fazlası

Tekeli sermayenin gözü az gelişmiş ülkelere yönelmiştir. Sermaye ihracını en fazla bu ülkelere yapar. Çünkü:

1) Az gelişmiş ülkelere sermaye yetersizdir. Bu yüzden kolaylıkla tekeli sermayeye bağlanıp onun çıkarlarını savunurlar.

2) Az gelişmiş ülkelere toprak ucuzdur. Hammadde kaynakları, yeraltı kaynakları zengindir.

3) En önemlisi az gelişmiş ülkelere ücretler düşüktür. Yani sömürülmeye müsait ucuz emek boldur.

Böylece tekeli sermaye, en fazla kârı elde etmek için az gelişmiş ülkeleri sömürge veya yarı sömürge haline getirmektedir. Çünkü borçlanan ülkenin ekonomisi, tekeli sermayenin çıkarlarına bağlı olduğu için gelişemez. Sözgelimi ağır sanayiyi geliştiremez. Ağır sanayi kuruluşları tekeli sermayenin elinde olduğundan, onun makinalarını veya ana maddelerini kullanacağı hafif sanayiyi kurabilir ancak. Tekeli sermaye kendisiyle rekabet edilmesini de önler. Girdiği ülkede fiyatları alabildiğine düşürerek zaten yetersiz olan yerli sermayeyi batırır. Sonra fiyatları istediği kadar yükselterek sömürüsünü devam ettirir. Genellikle az gelişmiş ülkelerdeki sermayeler tekellere karşı çıkmaktansa onunla işbirliği yaparak kendi emekçilerinin sömürüsünden pay almayı tercih ederler. Yabancı sermayenin çıkarını savunan bu sermayeye İŞBİRLİKÇİ SERMAYE denir.

TEKELCİ KAPİTALİST ÜLKELER

ARASINDA DA REKABET DEVAM EDİYOR.

En fazla kârın peşinde olan tekeli kapitalist ülkeler, dünya pazarlarına az gelişmiş ülkelere üşüşmüşlerdir. Hepsi de sömürden daha fazla pay almak istemektedirler. Bugünkü para bunalımı aslında Amerika, Japonya ve Avrupa sermayeleri arasındaki rekabetin bir sonucudur. Diğer yandan az gelişmiş ülkelerin sömürüye baş kaldırmalarını, emperyalist ülkeler savaşla bastırmaktadırlar. Böylece de savaş sanayiyi geliştirerek daha fazla kâr elde etmektedirler.

BİLGİLİ OLMAK

BİZ İŞÇİLERİ GÜÇLÜ KILAR

Bugünkü hak alma mücadelemiz, tekeli sermayeye ve işbirlikçi sermayeye karşı olmaktadır. Bunu bize ekonomi bilimi göstermektedir. Ama gerçekleri saklamayan, emekçilerden yana kafa yoran insanların gerçek ekonomi bilimi göstermektedir. İşte bilimin gösterdiği, dünyaya ve ülkemize ahtapot gibi kol atmış tekeli sermaye şirketlerinin bazıları şunlardır: General Motors, Ford, Fiat, Renault, Mercedes, Mann, General Electric, AEG, Good Year, Uni Royal, Pirelli, Shell, Mobil, B.P., Nestle, Unilever, Squibb, Birleşik Alman, Ciba-Geigy, Hoechst, Wyeth, Roche, Pfizer, Abbott v.b....

Ülkemizdeki bu tekeli sermaye şirketleri, ucuz işgücünü ve yeraltı sermayemizi sömürmek için ihraç edilmiş sermayelerdir. Hepsinin dünyanın birçok ülkesinde, bizdeki gibi şirketleri vardır. Ve gene hepsinin yönetildiği merkezler vardır. Bu merkezlerdeki yönetici sermayedarlar bazen anlaşırırlar, bazen de amansız bir rekabete girerler. Hepsinin amacı tektir: En fazla kârı elde etmek.

Eugène Pottier adlı bir Fransız şairi, bazı profesörlerin ekonomi bilimini burjuvaziden yana kullanmalarını hicvetmektedir. Emekçi halkın aklı-ğı pahasına "bırakınız yap-sınlar, bırakınız geçsinler" serbest rekabet formülünün gerçek yüzünü ortaya koymaktadır. Bu şiir, A. Bezirci ve A. Kadir tarafından dilimize kazandırılan Dünya Halk ve Demokrasi Şiirleri kitabından alınmıştır.

EKONOMİ BİLİMİ

BİRÇOK HAKLARI VAR İNSANOĞLUNUN.
BUNLARIN KANUNA EN UYGUNU HANGİSİ?
TİCARET VE SERMAYE BİRİKİMİ SERBEST.
PEKİ, BUNUN KANUNDAKİ YERİ?
AL GÜLÜM, VER GÜLÜM.
İŞTE OĞLUM, İYİ AHLAK DERSİN;
HERİF MAL ALIP MAL SATACAK,
BIRAKIN YAPSIN, BIRAKIN GEÇSİN!

.....

NE DEDİNİZ, İŞÇİLER ÖFKELİ Mİ?
BUNDAN BİLİM ADAMLARINA NE?
KISMAYA BAKALIM BİZ ÜCRETLERİ,
İŞÇİLER BEDAVAYA GELMELİ.
SAAT BAŞINA ON KURUŞ İNDİR,
HAYDİ MİLYONLAR CUP KASAĞA,
BU KADARCIK PARASI KESİLMEKLE
BİR İNSANIN,
GÖSTERİN, ÖLDÜĞÜNÜ VAR MI GÖREN?
BIRAKIN YAPSIN, BIRAKIN GEÇSİN!

RAÇBETTE OLDU MU BİR MAL KORKMA,
ÇOK OLUR O MALIN SÜRÜMÜ,
KULAK ASMA LAFINA "PAZAR TIKANDI"
DİYENİN,
AVANAK POLİTİKACI LAFI O, PALAVRA.
DURMA, MAL ÇIKAR SEN GECE GÜNDÜZ,
YİĞMAYA BAK MALI PAZARA.
BIRAKIN YAPSIN, BIRAKIN GEÇSİN!

İŞ SAATİNİ ÇIKARALIM İKİ KATINA,
AİLELER KAVUSSUN REFAHA,
GELİN ÇOCUKLAR, KADINLAR, KIZLAR,
GELİN.

BOŞ VERİN BİZDIKLARA, EVE MEVE,
İŞTE SİZE KOCAMAN BİR FABRİKA,
İŞTE KOŞKOCA BİR KOYUN AĞILI SİZE,
İŞİMİZ ÇOK ACELE, ÇOCUKLAR, KIZLAR,
KADINLAR,
İŞSİZ GÜNLERİNİZ OLACAK DİNLENMEK İÇİN,
HEM BU İŞSİZ GÜNLER SÜRECEK AYLARCA.
BIRAKIN YAPSIN, BIRAKIN GEÇSİN!

.....

YİYECEKLER İSTİF EDİLECEKİMİŞ, EDİLSİN.
AMBARLAR ATEŞE VERİLECEKİMİŞ, VERİLSİN.
GÜMRÜK YÜZÜNDEN GİRECEKİMİŞ
BİRBİRENE KONU KOMSU,
DİYESİYİMİŞLER YOK ŞÖYLE YAPALIM,
YOK BÖYLE.
OYASIYMIŞLAR GÖZLERİNİ BİRBİRLERİNİN,
HALK KAN AĞLIYASIYMIŞ

HALK KAN AĞLAYASIYMIŞ, İNLEYESİYMIŞ
İNİM İNİM;
MASUM HALK, NAMUSLU HALK, ÇALIŞKAN HALK,
BAĞIRILIP ÇAĞIRILACAKMIŞ, DENECEKİMİŞ
"YETER BE,
YETER İNSANLARI BU KADAR EZEMEZSİN!"
HEPSİNE BOŞVER SEN, İŞİNE BAK,
ÇOK TATLI BİR SÖZÜ VARDIR
EKONOMİ BİLİMİNİN:
BIRAKIN YAPSIN, BIRAKIN GEÇSİN!

kartel nedir?

İhraç pazarlarının paylaşılmasında ve satış fiyatları üzerinde anlaşan sermayedarların gruplaşmasıdır. Kartele bağlı kapitalistler, üretilecek meta miktarını tesbit ederler.

konsorsiyum nedir?

En büyük tröstlerin, bankaların, ticari firmaların, taşıt ve sigorta şirketlerinin, büyük kapitalistler grubunun karşılıklı olarak mali bağımlılık temelinde anlaşarak oluşturdukları tekeli şeklidir. Tekelleşmenin en ileri aşamasıdır.

meydana gelmiştir. En fazla kâr peşinde olan tekeli sermayedarlar, bu fazla sermayeyi toplumun yararına, emekçilerin yararına kullanmamaktadırlar. Çünkü kapitalizm aşırı kâr peşinde koşmaktadır. Böylece tekeli sermaye, dünyadaki emekçi yığınları sömürmek için özellikle geri kamış ülkelere sermaye ihraç eder. Sermaye iki şekilde ihraç edilmektedir:

1) Kredi, borç sermayesi. Bu şekilde sermaye, borç alan ülke hükümetlerine veya sermayedarlarına ihraç edilir. Borçlu ülke faiz ödemek zorundadır. Bu şu anlama gelmektedir: Borçlu ülkede emekçilerin yarattığı değer, faiz şeklinde sermaye ihracatçısı ülkeye aktmaktadır.

2) Üretici sermaye. Bu şekilde sermaye ihracatında, tekeli kapitalist ülke, diğer ülkelere sanayi işletmeleri ve çeşitli işletmeler kurar. Bu işletmelerin hisse senetleri, tekeli kapitalistlerin elinde olduğundan, kârın büyük bir kısmı onlara akar.

Her iki durumda da sermaye, en fazla kârı elde etmek için ihraç edilmiştir.

SERMAYE İHRACI EN ÇOK
AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERE YAPILMAKTADIR

kooperatifimizden ...

SINIRLI SORUMLU İSTANBUL MERTER SİTESİ İŞÇİLERİ YAPI KOOPERATİFİ BAŞKANLIĞINDAN

Kooperatifimiz, Merter Sitesi'ndeki arsamızın bitişiğinde bulunan 3.500 metre karelik arsayı satın almış bulunmaktadır. Bu arsanın imar durumu dört buçuk kata müsadeli olup 72 daire yapmaya müsait bulunmaktadır. Daireler kaloriferli olup brüt 92 metre kare olacaktır. Her dairede üç yatak odası, bir büyük salon, mutfak, banyo, çift tuvalet bulunacaktır.

Proje büromuz bu ikinci kısım inşaat için proje çalışmalarına başlamıştır. İki ay gibi kısa bir zaman sonra projeler bitirilerek Sosyal Sigortalar Kurumu'na Haziran ayı içinde kredi için müracaat edilecektir.

Kimya-İş üyeleri için kurulan kooperatifimiz, yabancı kişileri ortak kaydetmek istememektedir. Bu yüzden üyelerimize son olarak ortak olabilme olanakları sağlamak amacıyla peşin ödenecek olan 7.500.-T.L.sının ödeme süresini bir ay ertelemiştir. 15 Mayıs'a kadar 72 üye tamamlanmazsa yabancı ortak kaydına başlanacaktır.

İkinci kısım apartmanlara ortak olmak için:

- 1- Girişte veya en geç 15 Mayıs akşamına kadar 7.500 T.L.,
- 2- 31 Temmuz akşamına kadar 2.500 T.L.
- 3- Bakiye kalan 10.000 T.L. (on bin) ise aylık 500 T.L.lik taksitler halinde veya üç ayda bir 1.500 TL. olarak ödenecektir.

Ortak olmak ve daha fazla bilgi almak isteyen, 5 yıllık sigortalı işçi kardeşlerimiz Kimya-İş Sendikası Genel Mali Sekreteri ve Kooperatif Veznedarı Hüsamettin Bakan'a müracaat etmeleri rica olunur.

MÜRACAAT: Kimya-İş Sendikası 12/3 İST.
Divanyolu, Klod Farer cad. TEL: 22 91 30, 27 70 42

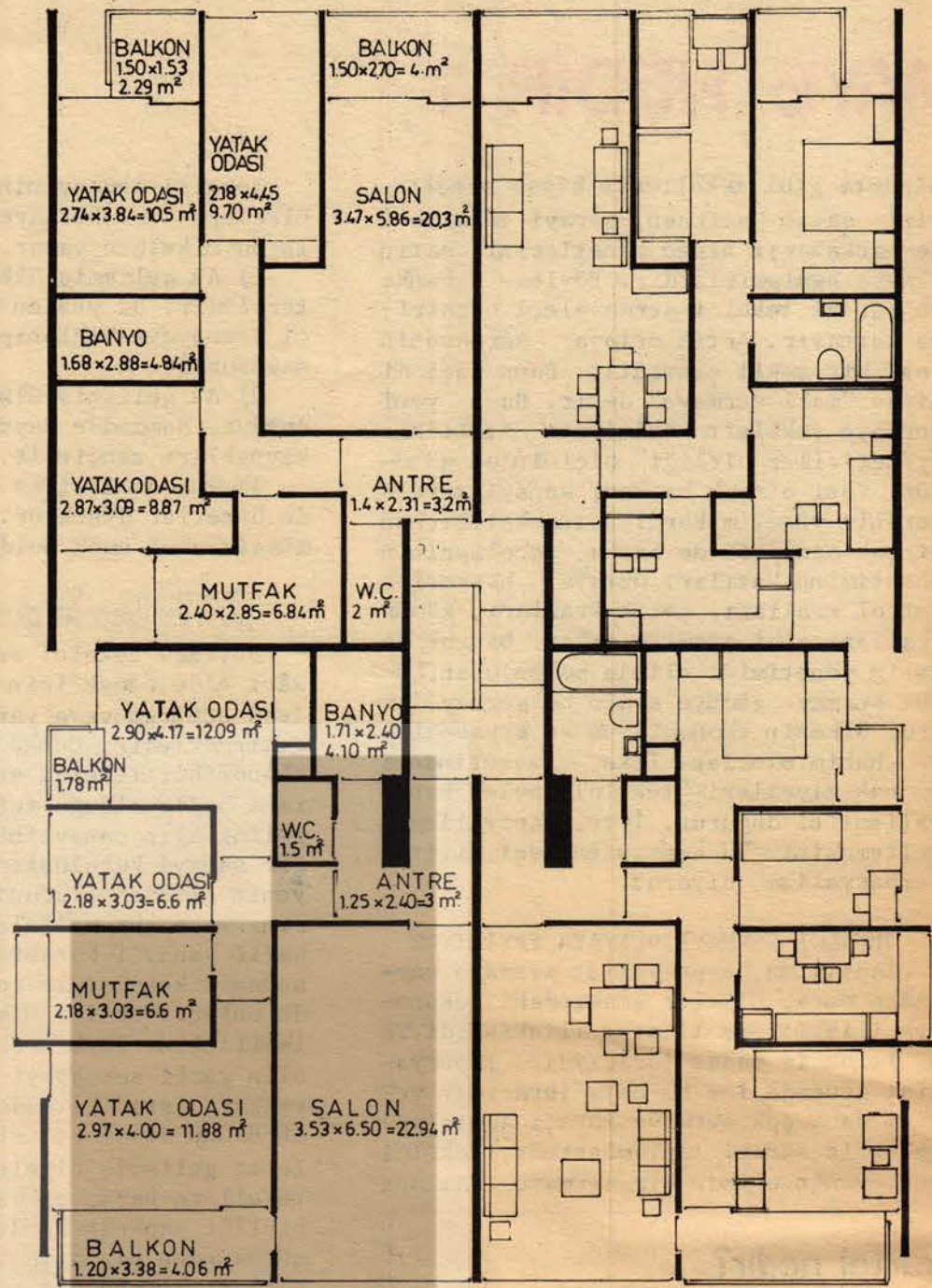
SINIRLI SORUMLU İSTANBUL MERTER SİTESİ İŞÇİLERİ YAPI KOOPERATİFİ'NDEN İŞÇİ ARKADAŞLARIMIZA

Bilindiği gibi Türkiye Kimya Sanayii İşçileri Sendikası'nın (KİMYA-İŞ) yönetici, temsilci ve üyeleri bir araya gelerek işçilerin konut ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bir yapı kooperatifi kurmuşlardır.

Bu amaçla işe başlayan kooperatifimiz yaptığı çalışmalarla tüm işçilerin dikkatini çekmiş ve işçi kitlelerinde amatör hizmetle ucuz birer mesken sahibi olabilmenin inancını ve bilincini yaratmıştır.

Tüm işçilerin güvenini sağladığımızı bilen bazı kişiler, kooperatifimizin isimne çok benzeyen Sınırlı Sorumlu Merter Semti İşçileri Yapı Kooperatifi'ni kurmuşlardır. Bilindiği gibi, Kimya-İş Sendikası'nın yönetimindeki kooperatifin adı SINIRLI SORUMLU İSTANBUL MERTER SİTESİ İŞÇİLERİ YAPI KOOPERATİFİ'dir. Gördüğünüz gibi, sadece bizim ismimizdeki SİTESİ kelimesi bu kooperatifte SEMTİ olmuştur. Bu semt kooperatifinin müdürlüğünü Mahmut Aslan isimindeki profesyonel kooperatifçi yapmaktadır.

Bizim ismimize benzeyen bu kooperatif, ikinci kısım apartmanlar yapacağımız arsanın yanındaki arsayla kapora vermek suretiyle anlaşmış ve ortak kaydına başlamıştır.

Bu kooperatif arsa payı, proje, kontrollük ve kooperatif masrafları için 29.800.-T.L. istemektedir. Kâr amacıyla kurulan bu kooperatif başka bir ad yokmuş gibi kooperatifimizin ismine benzeyen bir isimle kurulduğuna göre adımızı kullanarak işçi arkadaşlarımızı ortak yapma yoluna gidecektir.

Bu kooperatif ile hiçbir ilgimiz olmadığı gibi kooperatifimizin sizlere bildirdiği 20.000.- liralık şartlarında hiçbir değişiklik de olmamıştır.

Durumu tüm işçi arkadaşlarımıza duyurur, bir yanlışlığa meydan vermemek için kooperatifimizin sicil numarası ile ismini iyi bilmelerini ve Kimya-İş Sendikası'nın Genel Merkezinde Hüsamettin Bakan tarafından ortaklık kaydının yapıldığını bildiririz.

Kooperatifimizin Sicil No.su, 115150/61995, adı ise, SINIRLI SORUMLU İSTANBUL MERTER SİTESİ İŞÇİLERİ YAPI KOOPERATİFİ'dir.

SANTA FARMA'dan Ahmet Bayraktar yazıyor

SSK YÖNETİCİLERİ YÜZÜNÜZ KIZARMIYORMU ?

Çalışma Bakanlığı ve S.S.K. Umum Müdürlüğü'ne

16.1.1973 gece saat 02'de hastalanan 4 yaşındaki oğlumu S.S.K.'nın İstanbul (Samatya) Hastanesi'ne götürdüm. Hastane nöbetçi hekimi, çocuk doktoru bulunmadığını, Cerrahpaşa Hastanesi'ne gitmemizi tavsiye etti. Doktor ve ilaç parasını makbuz almak şartıyla, S.S.K.'na başvurarak alabileceğimizi belirtti.

Ben de dedikleri gibi Cerrahpaşa Hastanesi'ne çocuğumu götürdüm. Muayene ettirip muayene makbuzu ile ilaç reçetesini Fatih Ödeme Bürosu'na götürdüm. Fatih Ödeme Bürosu ilgilileri, Cerrahpaşa Hastanesi'nden rapor getirmemi söylediler. Elime bir yazı verdiler. Tekrar Cerrahpaşa Hastanesi'nin yolunu tuttum. Hastane görevlilerine başvurduğumda, servis şefinin bulunmadığını, olsa bile elden rapor verilmeyeceğini söylediler. Fatih Şubesi'nden gönderilen kağıdı Çocuk Ser-

visi'nin ilgili kısmına bıraktım. "Biz göndeririz" dediler. Fatih Şube'sine dönüp durumu anlattım. Şubenin ilgili memuru raporun elden verileceğini söyledi. Reçeteyi elime verip, ilaç fiyatlarının kontrolü için beni Cibali Eczanesi'ne gönderdiler. Reçeteyi tasdik ettirip yeniden Fatih Şubesi'ne götürdüm. Bana "Raporunuz gelsin ödeme ondan sonra yapılacak" dediler.

Aradan iki ay geçti. Cerrahpaşa Hastanesi'ne birçok başvurularımın sonra raporumuz Fatih Şubesi'ne gelebildi. "Hele şükür" dedim. Fakat bu sefer de "Raporu Fındıklı Sağlık Kuruluna götüreceksin" dediler. Ona da peki, deyip Fındıklı'nın yolunu tuttum. Sayın Sağlık Kurulu raporu tetkik edip kanaatlerini yazdılar. Tekrar Fatih Şubesi'ne geldiğimde raporda olayın acil olduğu belirtilmediği için "maalesef ödeme yapamayacağız" dediler. Reçeteyi ve makbuzu elime verdiler.

Kardeşlerim, oğlumun hastalığı Kurban

Bayramının birinci gününü ikinci gününe başlayan o soğuk, karlı kış gününe raslamaktadır. Yavrum ateşler içinde "başım başım" diye ağrıdan kıvranıyorken hastaneye götürdüm. Nedendir bilinmez çocuk doktorunun bulunmadığı SSK İstanbul Hastanesi nöbetçi hekimi, gene nedendir bilinmez, kendi bakmadığı hastayı Cerrahpaşa Hastanesi'ne gönderirken durumun acil olduğunu kabul etmemiş miydi?

Şimdi, bütün sayın ilgililere soruyorum. Ben o soğuk karlı kış gecesi keyfimden mi yollara düştüm? Oğlumu hastane hastane bayram gezmesine mi götürdüm? İşçi paralarıyla kurulan SSK'daki bu işleyiş işçinin yararınadır diyebilir miyiz? Bizi kahreden bu kırtasiyecilik, alinterimizden ödediğimiz primlerin karşılığı mı oluyor? Milyarları bulan işçi paralarıyla, biz işçilere en temel hakkımız olan sağlık hizmetini bile yürütmeyorsunuz. Yüzünüz kızarmıyor mu? Yönetmiyorsanız, bırakın biz işçiler yönetelim SSK'yı...

Gücünün Bilincine Varan İşçi Sınıfı Bütün Dünyada Siyasete Ağırlığını Koyuyor

Birkaç ay önce Almanya'da, 4 Mart'ta Şili'de, ilk turu 4 Mart'ta başlamak, ikinci turu da 11 Mart'ta sona ermek üzere Fransa'da genel seçimler yapıldı.

Bu üç seçimin sonuçlarının ve ortaya koyduğu gerçeklerin, biz işçiler açısından büyük önemi var... Bu uzak ülkelerde yapılan seçimlerden bize ne, biz kendi ülkemizin işlerine bakalım dersek aldanırız. Dünyada her olup bitenden alacağımız paylar vardır. Hele sözünü ettiğimiz bu üç ülkedeki seçimler, bize çok büyük ve önemli bir gerçeği öğretmiş, bir kere daha göstermiş oluyor.

Bu üç seçimde de, kazanan, ağırlıkta olan, zafere ulaşan kanatların seçim zaferlerinde en büyük pay işçilere ve onların örgütleri olan sendikalara düşüyordu.

Almanya'da Sosyal Demokratların lideri Willy Brandt'ı en başta işçiler desteklediler ve sendikalar işçileri Sosyal Demokratları desteklemeye çağırdı. Sonunda Willy Brandt kazandı. Kendisini desteklemiş olan işçiler ve sendikalar şimdi seçim programındaki vaatlerini yerine getirmesini istiyorlar ve gerçekleşmesi için ağırlık koyuyorlar.

Allende işçilerle. Solda birleşenler...

Şili'de sağ kanat, yabancı sermaye tarafından, özellikle de büyük Amerikan şirketleri ve Allende'ye düşman olan CIA tarafından da desteklenip beslenerek Allende'yi iktidardan düşürmeye çalışıyordu. Ülke gerçekten de bir ekonomik bunalım içine girmişti. Hayat pahalılaşmış, bazı maddeler karaborsaya düşmüştü. Gerçekte Şili'yi bu hale getirenler, ulusun yıkılmasını bile göze alan, kendi diktalarını pekiştirmek için geniş halk yığınlarının çıkarladını hiçe sayan yabancı sermayenin işbirlikçileri yerli sermaye çevreleri, patronlar yani, yıllardır Şili işçisi-

Şili Başkanı Allende: "Zafer emekçilerindir!"

Şili köylüsünün, Şili halkının illiğini kemiğini sömürmüş olanlardı. Oysa şimdi sömürü kanalları kurutulmuştu ve bu yüzden bu sömürücüler Allende rejimine karşıydılar. Oysa işçiler yıllardan beri aklıkla boğuşan, sömürülen işçiler, ilk defa olarak kendilerinin ülkede gerçek bir güç olduğunu görüyorlardı. İlk defa olarak rejim kendilerinden yanaydı. Ülkenin içine düştüğü bunalımın nedenlerini, ülkeyi ve Allende rejimini hem içten hem de dıştan yıkmak isteyenlerin emellerini ve hedeflerini kavramışlardı. Sağ kanat CIA paralarıyla ve imtiyazları ellerinden alınmış büyük yabancı tekellerin yardımlarıyla, Allende'yi iktidardan düşürmenin tatlı rüyalarına dalmışken, işçiler oylarıyla gereken cevabı verdiler. Allende geçen seçimlerden daha fazla oy aldı. Bu oylar işçilerin, fakir köylülerin, bütün bir sömürden kurtulma azmindeki halkın oylarıydı. Ve Şili emekçileri, Şili işçileri ülkelerinin ve kendilerinin kaderini değiştirebilme güç ve bilincine erişmiş olduklarını bir kere daha ispatladılar.

Fransa'da da sol cephe, Fransa'nın en büyük sendikal örgütü olan CGT'nin kesin desteğiyle iktidara doğru yol aldı. Fransız işçileri de dünyaya örgütlü, bilinçli, kararlı bir işçi sınıfının gücünü, ülkenin ve emekçilerin kaderini değiştirmekteki rolünü gösterdiler.

Bugün Fransa'da seçimler, sermaye yanlısı gazetelerin yazmaya vanaşmadı-

ğı şekilde sonuçlanmıştı. Çünkü sağ iktidar partisinin meclisteki sandalye sayısı 100 eksilirken, sol cephenkiler 100 artmıştır. Sağcı devlet başkanı yasalara aykırı olarak, sol cephe aleyhine televizyonda bir konuşma yapmıştır. Bu konuşma işçileri hiç etkilememiştir. Ancak Fransa'da seçim sistemi sağ kanadın lehine işleyen bir sistemdir. Sağcı partinin iktidardayken yerleştirdiği bu sistem, bu seçimlerde iktidardan düşmesini ancak önlemiştir. Buna rağmen sol cephenin oyları kuvvetli bir muhalefet olacak kadar artmıştır. Bundan böyle işçi örgütlerinin desteğiyle güçlenen sol cephe Fransa'nın siyasetini emekçilerden yana etkileyebilecektir.

Önümüzdeki bu örnekler, sömürülmeyi işçilerin kaderi gibi gösteren bozuk sermayeden yana işleyen düzenleri değiştirmenin işçilerin ellerinde olduğunu göstermektedir.

İşçilerin örgütlü olarak siyasal ağırlık koymalarının, devlet yönetiminde önemli değişikliklere yol açtığı, günümüzde herkes tarafından kabul edilmektedir. Yeter ki işçiler bu güçlerinin farkına varsınlar. Yeter ki, sendikal örgütler işçilerin çıkarlarını siyasal yönden de savunacak kadar bilinçli, yürekli, namuslu olsun. "Partiler üstü politika" yutturmacası ile işçilerin büyük gücü heba edilip, patronların ekmeğine yağ sürülsün.

Bu örnekler biz işçilerin eline doğru bir ölçü vermektedir. Kim ki biz işçilerin siyasal ağırlık koymasını istemiyor, o, işçilerin sömürülmesinden, bozuk düzenden, sermayenin çıkarlarından yanadır. Sarıdır. İşçi düşmanıdır.

SÖMÜRÜYE SON VERECEK BİR DÜZEN İÇİN... Fransa'nın en büyük işçi sendikası olan CGT (Genel-İş) sol cepheyi destekleme yürüyüşünde.

ayın olayı

Son günlerde patronların aldıkları lokavt kararlarında önemli bir artış görünmektedir. Anayasamızda yeri olmayan lokavtı, patronlar göğüslerini gere gere, hiç çekimeksizin uygulamaktadırlar. Anayasal hakkımız olan grevle, lokavtı bir tutmakta, "Grev işçinin hakkı ise lokavt da bizim hakkımızdır" demektedirler. Daha bir iki ay önce Kazlıçeşmedeki deri işçisi kardeşleri mize karşı, deri patronlarının uyguladığı lokavt yüzlerce sınıfdaşımızı açlık tehlikesinin kucağına attı ve kardeşlerimiz patronlara "pes" etmek zorunda kaldılar. Üstelik deri işçisi kardeşlerimiz tek örnek değildir. Daha bir çok işkolun da patronlar fütursuzca, ardi arkası kesilmemece sine lokavtlar ilan etmektedirler. Nitekim sendi kamızın grev kararı aldığı Roche fabrikasının da cevap olarak lokavt ilan ettiğini unutmayalım. Bu işveren böylece Roche işçisi kardeşlerimizin direncini kırmak, içlerine korku salıp onları kolayca dize getirmenin hesaplarını yapmaktadır.

ADINIZ, SOYADINIZ:

İŞYERİNİZİN ADI:

sorumuz

PATRONLAR
İŞÇİLERİN
İSTEKLERİNE
KARŞI NEDEN
SİK SİK
LOKAVT
SİLAHINA BAS
VURMAKTADIRLAR?

NEDEN HER
GREVİN KARŞISINA
LOKAVT
SİLAHI İLE
DİKİLMEKTEDİRLER ?

hangisi doğru ?

- ( ) 1 - Çünkü, Lokavt patronların bir hakkıdır. Ancak lokavt yaparak biz işçilerle eşit olmaktadırlar.
- ( ) 2 - İşverenler sanayimizin zarar görmemesi ve yurdumuzun kalkınabilmesi için bu lokavt uygulamalarını yapmaktadırlar.
- ( ) 3 - Patronlar, işçiler grev yaptığı zaman kendilerinin aç kalmayacağını, yalnızca zarar edeceklerini, buna karşılık kendileri nin lokavt ilan etmesi halinde işçilerin aç kalma, yani yaşayamama tehlikesiyle karşılaştıklarını bildikleri için lokavt uygulamasına girişmektedirler. Böylece işçileri, dize getirebileceklerini bilmektedirler.
- ( ) 4 - Patronlar, işçilerin ekonomik isteklerini bile vermeyip, onları daha ekonomik mücadelede güçsüz bırakarak, siyasete ağırlık koymalarını engellemek amacıyla lokavt ilan etmektedirler.

Renault'da Grev

Çokuluslu Fransız şirketi Renault'nun Fransa'daki bir fabrikasında yarı kalifiye 400 işçinin greve gitmesi Fransa'da ard arda grevlerin patlamasına sebep olmuştur. Grev önce az gelişmiş ülkelerden gelen işçilerin çalıştığı bu fabrikada patlak vermiştir. Siyasal çöçunlukta olduğu bu işçiler en düşük ücretle en ağır ve en pis işleri yapmaktadırlar. Bu yüzden, yarı kalifiye işçiler "ülkede eşit ücret" uygulanmasını ve fabrika değiştirmeleri halinde toplu sözleşmelerde, kabul edilen ikramiyelerin verilmesini istemişlerdi. Renault patronu işçilerin bu haklı isteklerini destekleyen 7 bin otomobil işçisini işten kovarak cevap verdi. İşvereni, haksız olarak lo-kavt ilan etmekle suçlayan Otomobil İşçileri Sendikası grev kararı aldı ve uygulamaya başladı. Fransa'nın en büyük sendikası olan C.G.T. (Genel İş) Sendikası da grevi desteklediğini bildirerek Renault patronunun karşısına çıktı. Renault'nun diğer fabrikalarında çalışan 29.000'i aşkın işçi de aynı nedenle işi durdurdular. Aynı işkolunda ve çokuluslu Renault şirketinin İspanya, Portekiz, Cezayir'deki fabrikalarında çalışan işçiler de, Fransa'da grevde bulunan işçi kardeşlerini desteklemek için greve gittiler.

ÇOKULUSLU ŞİRKETLERE KARŞI DÜNYA İŞÇİLERİ BİRLEŞİYOR

Tekelci sermaye, birçok ülkede tek merkezden yönetilen şirketler kurmaktadır. Bu arada farklı işkollarındaki şirketler arasında kâr esasına dayanan bağlantılar vardır. Sözgelimi, Pirelli şirketi, Fiat şirketinde en çok hisse sahibi olan kuruluştur. Fiat da, Fransız Citroen şirketinde en çok hissesi olan şirkettir. Fiat şirketi aynı zamanda, Citroen'de büyük hisse bahibi olan Michelin şirketinin de ortağıdır.

Görüldüğü gibi uluslararası bir ağ kuran tekelci sermaye, girdiği ülkede düşük ücretle emek sömürmek amacıyla grevleri bastırmak için her türlü yola başvurmaktadır.

Sözgelimi 83 yıldır üretim yapan Michelin firması, kurulduğundan bu yana çıkan grevlerin hiçbirinde işçilerle pazarlığa oturmamıştır. Ya grevci işçileri işten atmış, ya da bütün dünyaya yayılmış fabrikalarından grev yapılan ülkeye işlenmiş madde aktararak, grev kırmıştır.

BÖYLE GELMİŞ, BÖYLE GİTMEZ...

Dünya değişiyor, geliyor. İşçiler bilinçlenerek daha güçlü örgütleniyorlar. Burnu havada Michelin firması geçtiğimiz günlerde işçilerin kardeşçe dayanışması sonunda yelkenleri suya indirdi. Fransa'daki Michelin fabrikasındaki grevi Almanya ve İtalya Michelin fabrikaları işçileri grev yaparak destekleyince, Michelin patronları dize geldi. Fransa'daki işçilerin isteklerini kabul etmek zorunda kaldı. 83 yıllık şımarık Michelin saltanatını Fransız, Alman ve İtalyan işçilerinin birliği böylece sona erdirmiş oldu.

Uluslararası işçi dayanışmasının tek elci sermaye patronlarını dize getirmesi iyi bir örnek olmuş ve birçok ül-

kedeki işçi örgütleri birleşmeye başlamıştır. Bugün Avrupa Ortak Pazar ülkeleri işçilerini bir araya getiren AV-RUPA İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU kurulmuş bulunmaktadır.

TÜRK İŞÇİLERİ DE DESTEK GÖRÜYOR!

Üyesi bulunduğumuz ICF de, Dunlop-Pirelli şirketine karşı ULUSLARARASI ICF DÜNYA DAİMİ KONSEYİ'ni kurmuştur. Dünyanın birçok yerindeki Pirelli fabrikalarındaki işçilerin sendikaları ICF üyesidirler. Pirelli'ye ait bir işyerinde, ICF üyesi bir sendika, uyuşmazlı-

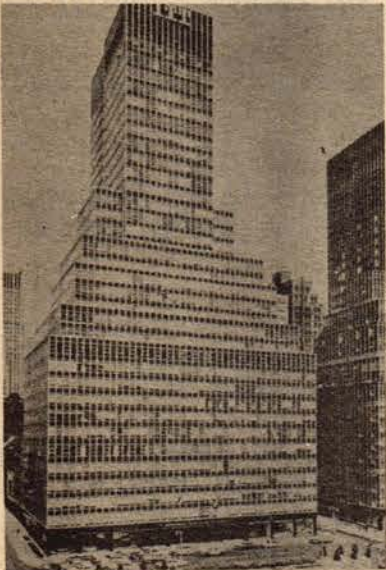
HER ZAMAN EL ELE - HER ZAMAN OMUZ OMUZA

ğa veya greve giderse, durumunu bu Konsey'e bildirmekte, Konsey de diğer üyeleri haberdar ederek harekete geçirmektedir.

Ülkemizdeki DISK'e bağlı Lastik-İş Sendikası da ICF'e üyedir ve Pirelli firması ile uyuşmazlığa gitmiştir. Durumunu Konsey'e bildirmiş bulunan Lastik-İş Sendikası işçilerini şimdi bütün dünya'daki Pirelli işçileri destekleyecektir. Çünkü Konsey, üyelerin hepsine, "Lastik-İş'i desteklemek için dayanışmaya hazır olun" çağrısında bulunmuştur.

Bu durumda tek elci sermaye patronlarının Pirelli şirketi, dünyadaki birçok işçinin yenilmez güçbirliğiyle karşı karşıyadır. Zafer mutlaka dünya işçilerinin birliğinin olacaktır.

İŞTE BİR TRÖST İTT: bu dev amerikan şirketi Şili'de emekçilerin iktidarını devirmek istedi

ITT'nin merkezi

Dünyanın en büyük tek elci şirketlerinden biri olan İTT'nin (Uluslararası Telefon Telgraf Şirketi) Şili'deki Allende Hükümetini devirmek için planlar yaptığı şirketin başkan yardımcısı tarafından açıklandı. Buna göre İTT şirketi, Başkan Allende'nin seçilmesini önlemek ve seçildikten sonra iktidardan devirmek için ekonomik hayatı alt üst etme planları yapmıştır. Olayı ortaya çıkaran gazeteci, İTT yöneticilerinin ABD Başkanı Nixon'ın danışmanlarıyla sıkı ilişkiler içinde olduğunu da açıklamıştır.

Dünyanın en büyük 10 tröstünden biri olan İTT şirketi yalnız telefon telgraf değil akla gelebilecek her alanda yatırım yapmakta ve tesis kurmaktadır. Bugün dünyanın 50'den fazla ülkesinde faaliyet göstermektedir. Ülkemizde de, İstanbul'da Taksim semtinde "Sheraton" otelini inşa etmektedir. Haritada görülen her siyah nok-

ta, dünyadaki ayrı bir tesisini göstermektedir. Tek elci sermayenin "tröst" adını alan bu gibi şirketlerinin yabancı sermaye adı altında az gelişmiş ülkelere girdikleri ve emekçi halkı sömürmek için her türlü yola başvurdukları bu örnekte açıkça anlaşılmaktadır.

TÜRKİYE KİMYA İŞÇİLERİ SENDİKASI ADINA SAHİBİ: DİNÇER DOĞU ● YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: HÜSAMETTİN BAKAN ● TEKNİK DÜZEN: KİMYA-İŞ EĞİTİM SEKRETERLİĞİ ● ADRES: KLOD FARER CADDESİ, 12/3 CAĞALOĞLU/İSTANBUL ● TELEFON: 22 91 30 ve 27 70 42 ● ÜYELERE PARASIZ DAĞITILIR ● AYDA BİR YAYINLANIR MESLEKİ YAYIN ORGANIDIR ● BASKI: KARACA OFSET 25 KURUŞTUR